

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการ 2) สภาพการดำเนินงาน การมีส่วนร่วม ปัญหา อุปสรรค 3) ความต้องการของสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมในการดำเนินงานธุรกิจชุมชน และ 4) เปรียบเทียบความต้องการของสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมที่มีสภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมจำนวน 150 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi - stage sampling) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows เพื่อวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t-test F-test และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละคู่ ใช้วิธี Scheffe' test

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมอายุเฉลี่ย 46.5 ปี ร้อยละ 90.2 แต่งงานแล้ว ร้อยละ 63.3 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครัวเรือนเฉลี่ย 4.9 คน จำนวนแรงงานในครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรมเฉลี่ย 1.2 คน ร้อยละ 87.3 ได้รับข่าวสารการเกษตรจากโทรทัศน์ ร้อยละ 98.0 มีพื้นที่ถือครอง โดยมีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 29.5 ไร่ ร้อยละ 92.7 เป็นของตนเองทั้งหมด ร้อยละ 86.0 อาชีพหลักทำนา ร้อยละ 66.0 อาชีพรองทำไร่ รายได้ที่เป็นเงินสดจากภาคการเกษตรเฉลี่ย 71,660.00 บาท รายได้ที่เป็นเงินสดนอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 21,812.67 บาท รายได้รวมที่เป็นเงินสดทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 91,276.00 บาท ร้อยละ 90.7 ระบุว่ามีหนี้สิน โดยหนี้สินเฉลี่ย 48,360.00 บาท

สภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนของสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหม พบว่า สมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมร้อยละ 64.7 ซื้อวัตถุดิบภายในจังหวัด ร้อยละ 63.3 ทอผ้าไหมช่วงก่อนดำนานและหลังเกี่ยวข้าว ร้อยละ 52.7 ทอผ้าไหมตามจำนวนที่ลูกค้าสั่งซื้อ ร้อยละ 65.3 ตลาดรับซื้อสินค้าอยู่ภายในหมู่บ้านของตนเอง ร้อยละ 85.3 กลุ่มลูกค้าเป็นบุคคลทั่วไป ร้อยละ 98.0 ขายผ้าไหมเอง ร้อยละ 60.0 จะจำหน่ายสินค้าทั้งปลีกและส่ง ร้อยละ 55.3 ไม่กู้ยืมเงินทุนหมุนเวียน ร้อยละ 93.3 ใช้บ้านของตนเองเป็นสถานที่ในการทอผ้า และปริมาณผ้าไหมที่ทอได้เฉลี่ย 13.7 เมตรต่อเดือน

สภาพการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานธุรกิจชุมชนของกลุ่มสมาชิกทอผ้าไหม พบว่า สมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมมีระยะเวลาที่เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเฉลี่ย 6.9 ปี ประสบการณ์เกี่ยวกับการทอผ้าเฉลี่ย 22.3 ปี ร้อยละ 79.3 เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกทั้งหมดมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่ม ร้อยละ 68.7 มีส่วนร่วมในการเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 49.3 มีส่วนร่วมในการไปทัศนศึกษาดูงาน ร้อยละ 9.3 มีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากร ร้อยละ 50.0 มีส่วนร่วมในการจัดแสดงสินค้า

สภาพปัญหา และอุปสรรค ในการดำเนินงานธุรกิจชุมชนของสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหม พบว่า ด้านการบริหารจัดการ สมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมมีระดับปัญหามาก ได้แก่ 1) สมาชิกไม่มีเวลาในการร่วมทำกิจกรรม ด้านวัตถุดิบ ได้แก่ 1) วัตถุดิบมีจำนวนจำกัด และไม่เพียงพอในการผลิต 2) ไม่มีเวลาในการผลิตวัตถุดิบใช้เองในท้องถิ่น และ 3) ไม่มีพื้นที่ในการผลิตวัตถุดิบใช้เองภายในท้องถิ่น ด้านการผลิต ได้แก่ 1) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ผลิตไม่ทันสมัย 2) ขาดความรู้และทักษะการพัฒนาลายผ้าไหม ด้านการตลาด ได้แก่ 1) ไม่มีตลาดรองรับสินค้าที่แน่นอน 2) ไม่มีศูนย์จำหน่ายสินค้ากลุ่ม และด้านการบริการและสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) เจ้าหน้าที่ขาดการติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และ 2) เปลี่ยนเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงาน

ความต้องการของสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมในการดำเนินงานธุรกิจชุมชน พบว่า ความต้องการความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน สมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมมีความต้องการมากในประเด็น 1) การจัดทำแผนการดำเนินงาน 2) การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย 3) การติดต่อเชื่อมโยงเครือข่ายในการจำหน่าย ด้านการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ได้แก่ 1) เทคนิคการสาวไหม และ 2) การพัฒนาลายผ้าไหมแบบต่างๆ ส่วนด้านการบริการและสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) การจัดหาตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และ 2) การสนับสนุนเงินทุน

การเปรียบเทียบความต้องการความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การบริการและสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำแนกตามกลุ่มอายุ รายได้จากการดำเนินกิจกรรม ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และระดับผลการดำเนินงาน พบว่า สมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมมีความต้องการในการดำเนินงานธุรกิจชุมชนแตกต่างกันในบางประเด็น

นอกจากนี้ยังพบว่า สมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมที่มีความต้องการในการดำเนินธุรกิจชุมชนที่มีอายุ รายได้จากการดำเนินกิจกรรม ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และระดับผลการดำเนินงานที่ต่างกันมีความต้องการในการดำเนินงานธุรกิจชุมชนแตกต่างกันในบางประเด็นเช่นกัน

The objectives of this study were to investigate and compare 1) some socio-economic backgrounds, 2) operation, participation, problems and obstacles 3) the needs of member of silk weaving group in community business and 4) the needs of member of silk weaving group who were differ in some characteristic backgrounds in Udon Thani province. One hundred fifty samples were obtained by using Multi-stage random sampling and interview schedule respectively. The data were statistically analyzed using the statistical program (SPSS for Windows) and expressed as the frequency, percentage, minimum, maximum, arithmetic mean, standard deviation, t-test, and F-test. The specific mean of data were further analyzed and compared using the Scheffe's test.

The results illustrated that the majority of the members was married (90.2 %), had the average age of 46.5 years old and obtained primary school degree (63 %). The members had the average family size of 4.9 persons, and had the average family member to participate in silk weaving activity of 1.2 persons. The majority of the members received agricultural information through television (87.3 %) and the average land holding per family was 29.5 rai and 92.7 % of the members had their own land. The average on-farm and off-farm annual incomes were 71,660.00 and 21,812.67 Baht respectively. The average total annual cash incomes were 91,276.00 Baht. 90.7 % of members had loans by which the average household loan was 48,360.00 Baht.

In term of the generality of community business of silk weaving member, the majority of the members purchased the raw material locally (64.7 %) and produced the silk during the period of pre- and post harvesting season. 52.7 % of members weaved the silk regarding to the order of the customer and 98.0 % sold products by themselves and 65.3 % had the silk central market within the village. The majority of the

customers were non specific customer (85.3 %). 60 % of members were retail and wholesale distributors and 55.3 % of members were free from the loan. The majority of the fellows used their own houses as the weaving sites (93.3 %) in which the average of monthly silk weaving was 13.7 meters.

In term of the participation of silk weaving members for the business operation, the members had been engaging in silk weaving group for an average duration of 6.9 years and had the average experience in silk weaving of 22.3 years. 60 % of members were the member of the village fund and 68.7 % of members had been attended in the group meeting, whereas 49.3 % of members had been involved in the study tour. 9.3 and 50 % of members were involved as lecturers and joined for trade exhibition respectively.

The main problems and obstacles of silk weaving members were due to : Management administration, the silk weaving members had the problems in the level of “much” due to 1) lack of time for participation. Raw material, i.e., 1) limitation or raw materials insufficient 2) lack of time for production of local raw material and 3) area limitation. Production, i.e., 1) underdevelopment of the equipments 2) lack of knowledge for development of fabric design. Marketing, i.e., 1) lack of certain market 2) no center of products sale. Supporting service of the officers and related organizations, i.e., 1) lack of continuous monitoring and evaluation 2) often change of the officers

The needs of silk weaving producers revealed as follows : the needs of knowledge of operation planning, the needs of silk weaving members were in the level of “much” in 1) the operation planning 2) the account management 3) the network communication for distribution. The needs of production and products development i.e., 1) technique for silk drawing and 2) development of fabric design. The needs of supporting service of the officers and related organizations, i.e., 1) preparation for market and 2) capital or loan support.

The comparative results of the knowledge need of the member revealed that the differences in ages, levels of income, duration for being membership and degrees of accomplishment were statistically affected the needs of the silk weaving member in some aspects.

In addition, the need of the community business operation revealed that the differences in ages, levels of income, duration for being membership and degrees of accomplishment were statistically affected the need of the member in some aspects as well.